

bejdsdagens Virkning paa Industriforholdene, er altsaa dette, at Arbejdernes Sundhed ved 8 Timers Arbejdsdagssystemet er blevet større, de gaar mindre paa Værsthus, de laver bedre Arbejde, Arbejdsydelsen bliver bedre, og de udviser større Dygtighed og Paapasselighed i deres Virksomhed; endvidere passes Maskinerne bedre end tidligere. Det betaler sig med andre Ord at øge Arbejdernes Interesse i Virksomhederne, og det synes jeg, vi alle maatte kunne være med til; det maa være ikke blot Socialdemokratiets, men ogsaa de konservative Partiers Opgave, hvis de virkelig vil være med til at styrke det Samfund, som de tilhører, og som de ogsaa i denne Sal repræsenterer.

Imidlertid er det ikke noget nyt, de Herrer har for, naar de vil sætte sig imod et saadant Fremskridt eller en saadan Fastholden af et Fremskridt, som Arbejderne i Industrien har naaet. Det har man fra den Side altid gjort, naar der var Tale om Fremskridt, som vedrørte Arbejderne. Jeg kan gaa helt tilbage til Slaveriets Afskaffelse og paavise, at Arbejdsgiverne ikke vilde finde sig i det, for det vilde være et alt for forfærdeligt Tab for dem, og paa samme Maade stillede de sig, da der var Tale om Livegenskabets Ophævelse og om Hoveriets Ophævelse; ligesaa, da Beskyttelseslove for Børn og Kvinder skulde fremmes, og da 10 Timers Arbejdsdagen skulde indføres. Det er da ikke noget nyt, at de Herrer arbejder imod det Fremskridt, som er en Følge af alle de andre Fremskridt, der er gjorte igennem Tiderne for at frigøre den arbejdende Klasse, saaledes at den faar en Fritid, en Tid, der er dens egen.

Naar man taler om Frihed, tænker man i Regelen nærmest paa Forfatningens Frihed. Nej, mine Damer og Herrer! Friheden, det er Fritiden, den Tid, et Menneske selv kan disponere over; kan man ikke byde Arbejderen en saadan Fritid, som han føler og ved er hans egen med lovlig Ret, saa føler han sig ikke som et frit Menneske; det er først, naar der bliver sikret ham en saadan Fritid, at han for Alvor føler sin Frihed. Derfor skal den danske Arbejder have en saadan Ret, saaledes som Arbejderne i andre Lande allerede har faaet den, og derfor vil han til det yderste kæmpe for at faa og bevare den, hvad saa end de Konservative vil sige og gøre i saa Henseende.

Det ærede Medlem Hr. Søren Qvist spurgte, hvad jeg mente med min Tale i Gaar. Jeg synes ikke, det kan være van-

skeligt at forstaa, og jeg har heller ikke anset det ærede Medlem for saa tungnø, at han ikke skulde forstaa den, saa det undrer mig, at han vil fremsætte det Spørgsmaal. Meningen var ellers tydelig nok den, at Venstremændene ved denne Lejlighed agiterer for Anarkiet, at de, hvis de forkaster dette Forslag, gør alt, hvad de kan, for at øge Anarkiet her i Landet, for at bringe Uro, at de er med til at vække Hadet mellem Klasserne her i Landet i en Grad som ikke tidligere kendt, naar de ikke en Gang vil være med til denne billige Reform. Arbejderne vil føle det, som om de bliver slængt tilbage i Usikkerheden uden den Ret, som de har vundet og faaet paa Grund af de vanskelige Tider under Kriegen; thi det er Arbejderklassen, der har maattet underkaste sig de største Lidelser. Det ærede Medlem sagde, at vi kun en Gang før i vor Historie havde hørt Truselen om direkte Aktion. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem tænkte paa, om det var Paaskedagenes spøgefulde — det ærede Medlem nikker, det var altsaa det. I saa Fald skal jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at saa har vi to Gange i dansk Historie haft saadanne Trusler. Vi har jo ogsaa haft et 1848 her i Landet, og vi har haft en Trusel fra dem, som stod det ærede Medlem og hans Parti meget nær i Anskuelse, om Fortvivlelsens Selvhjælp. Jeg anbefaler de ærede Medlemmer, at de ikke en Gang til udæsker til Fortvivlelsens Selvhjælp. Truselen derom er farligere, naar den kommer i et socialt Anliggende, end naar den fremsættes i et blot og bart Forfatningsanliggende.

Pürschel: Det ærede Medlem Hr. Moltesen berigtigede en Angivelse, som jeg fremsatte i Gaar med Hensyn til det Honorar, som M. Thomas oppebærer for sin Virksomhed i Folkenes Forbund. Jeg har ingen Grund til at tvivle paa, at de Oplysninger, det ærede Medlem Hr. Moltesen meddelte, er rigtige. Jeg havde egentlig heller ikke nogen Grund til at tvivle om, at de Oplysninger, jeg fremsatte i Gaar, var rigtige, men jeg bøjer mig for det ærede Medlem paa dette Punkt og beklager at have sagt noget urigtigt. Det er dog ikke mere urigtigt end, at M. Thomas oppebærer 150 000 Francs om Aaret, hvoraf ganske vist de 60 000 Francs er beregnede til Repræsentationsudgifter; men det er dog et meget betydeligt Honorar for en Virksomhed, hvis velsignelsesrige Frugter